

Gustav Nezval milencem Štěpničkové nikdy nebyl! Nesvedla ho ani Mandlová, Gollová, či Barrová

<https://medium.seznam.cz/clanek/jan-janula-gustav-nezval-milencem-stepnickove-nikdy-nebyl-nesvedla-ho-ani-mandlova-gollova-ci-barrova-309610>

7:10

Foto: Archiv autora / Jan Janula

Včera 18. 8., 7:58

Augustin Nezval známý pod hereckým jménem Gustav se narodil 18. 11. 1907, do skromné rodiny zámečníka. Věřící maminka si přála mít z milovaného synka kněze, nebo učitele, ale jeho bavily technické obory, vystudoval stavební průmyslovku.

Článek

Byl i nadšený sokol, chodil cvičit každý den a díky tomu měl urostlou, sošnou postavu, kolektivní sporty ho neoslovovaly - na rozdíl od herectví. Už za studií „bral hodiny“ a ve volných chvílích ochotničil. Po maturitě si ale ještě netroufal stát se profesionálem, nicméně přesídlil do Prahy, aby byl blíž divadelního dění, pracoval jako stavební kreslič. Když slavný režisér i ředitel Národního divadla K. H. Hilar vyhlásil konkurz na eléva, po dlouhé úvaze, zda na to má, se přihlásil. Zaujal zjevem, mimikou, i zvukným hlasem.

Takže byl ke svému překvapení ihned přijat. Ve zlaté kapličky strávil dva nezapomenutelné roky. Bohužel, když se začal víc prosazovat, přišel povolávací rozkaz a musel na vojnu. Po dvou letech pauzy od hraní se necítil na účinkování v kamenném divadle a raději se připojil ke kočovné společnosti, kde zase začínal od píky, ale jen na krátký čas. Zájem o něj brzy projevilo Národní divadlo moravskoslezské z Ostravy. Tam to tehdy „žilo“ a začínalo tam mnoho hvězdných herců.

Foto: Národní divadlo Moravskoslezské /se souhlasem/

Národní divadlo moravskoslezské ve hře Přijďte prvního (s Vlastou Jelínkovou)

Dostal tam i krásné herecké příležitosti. Logicky si ho také všimli filmaři, měl kromě atraktivního, aristokratického vzhledu, i hluboké, trochu uhrančivé oči, byl předurčen do rolí milovníků. První rolí byla romantická komedie Jarčin profesor z roku 1937, v další, Děti na zakázku, exceloval po boku Jindřicha Plachty, Ladislava Peška či Jaroslava Marvana. Za války se vyhýbal hraní v německých filmech, naopak přijal jednu z rolí v historickém dramatu Kníže Václav. Ten ale nacisté nedovolili vůbec dotočit.

Za zmínku stojí snímky Maskovaná milenka, Noční motýl, Děvčica z Beskyd, Počestné paničky pardubické, či Černí myslivci, toho ztvárnil v první zfilmované Babičce, kde svedl Viktorku. Velkou rolí byl i houslista Toník v Muzikantské Lidušce. Popularitu, ale i přízeň kritiky, mu vynesla titulní role v přepisu knihy Jindřicha Šimona Baara Jan Cimbury. Získal za ni Národní cenu za umění filmové a kromě honoráře i peněžitou odměnu pět tisíc korun. Krátce po válce zazářil v hlavní roli mechanika Petra Loma ve válečném dramatu Muži bez křídel, který získal hlavní cenu na prestižním filmovém festivalu v Cannes.

Foto: Česká televize /se souhlasem/

Jako mechanik

Byl velkým idolem dívek i žen, ale miloval jen jednu, po dvouleté známosti si vzal o čtyři roky starší, půvabnou tanečnici Trudu Nortonovou. Měl s ní dva syny, první, Petr přišel na svět v roce 1942, druhý, Jiří o dva roky později. Jako otec byl vzorný, tolerantní, ale u dětí si potrpěl na autoritu, a co řekl, platilo. S rodinou trávil veškerý volný čas. Kromě stovky diváček ho chtěly dostat do postele i tři tehdy nejkrásnější české herečky - Lída Baarová, Nataša Gollová a Adina Mandlová. Ta mi to později vylíčila takto:

„Já se do něj zamilovala na první pohled, on nebyl vyložený krasavec, ale měl v sobě jakési fludium a obrovské charisma. Po čtvrt hodině rozhovoru mi bylo jasné, že se snažím marně. Jako jediný muž na světě se mi díval stále do očí, nezabrousil ani jedním očkem do výstřihu či na mé nohy. Stejnou zkušenost měly i obě moje rivalky, které to také zkoušely. K ženám se choval s úctou, zdvořile, jako pravý džentlmen, ale proti nevěře byl imunní, i díky tomu, že byl vzácný charakter.“ To se ukázalo, když se jako jediný veřejně zastal kolegyně Jiřiny Štěpničkové.

Ta se pokusila o emigraci a skončila u soudu. Mnoho kolegů i kolegyně pro ni dokonce žádalo trest smrti, nejagilnější byla kovaná, zakomplexovaná komunistka Světlá Amortová, která ji záviděla krásu i talent. Veřejně se jí jako jediný zastal během soudního procesu, tvrdil, že se nedopustila kolaborace a byla jen byla zneužita a nalétla StB. Dobře věděl, že si tím pod sebou podřezal větev, takové excesy soudruzi neodpouštěli. Dva roky si před kamerou ani neškrtl, pak se občas na plátně mihnul. Dělal si z toho legraci, prohlašoval, že se sám - po vzoru Greta Garbo - rozhodnul točit jeden film za rok, nakonec jich ale bylo někdy víc.

Foto: Česká televize /se souhlasem/

S Jiřinou Štěpničkovou

Díky jeho odvážnému postoji se začaly šířit fámy, že byli se Štěpničkovou milenci, což není pravda, své choti by nikdy nezahnul. Byl jí velmi vděčen, že se kvůli němu vzdala kariéry, pečovala o něj a věrně doprovázela na všech jeho štacích. Je ale fakt, že se potají občas se Štěpničkovou scházeli, aby nepřišli "do řeči", "po představení zašli na víno, byli si blízcí povahou i názory. Tím to ale skončilo, ani jednou se nestalo, že by šel k ní do bytu. I Trudi tvrdila, že vždy dorazil z divadla domů, i když třeba později, v noci.

Byli spolu padesát sedm let, až do jejího skonu. Jednou jsme po představení seděli v klubu Vinohradského divadla, u jeho oblíbeného červeného vína - dal si vždy jen pár sklenek, alkoholu neholdoval, a probírali Stellu Zázvorkovou, která hodně kamarádila (a popíjela) s muži. K tomu poznamenal: „Přátelství mezi mužem a ženou je hodně vzácné unikum, proto nás Pán bůh udělal odlišné, ale i když se náhodou povede, je dokonalé a pro oba inspirativní. Jen nesmí skončit v posteli, sex ten křehký, platonický vztah zničí.“

Tím řekl všechno o sobě a Jiřině Štěpničkové, i když jsem se neptal. Jinak ženy přitahoval i tím, že chodil vždy jako ze škatulky, měl dokonale vyleštěné boty, oblek, byl vlastně první metrosexuál. Kromě filmů se objevil ve vedlejších rolích mnoha populárních seriálů - třeba ve čtyřech epizodách kultovní kriminálky Hříšní lidé města pražského, v Arabele a jejím pokračování, F.L. Věkovi, Nemocnici na kraji města či komediální sci-fi Bambinot. Těsně před smrtí natočil svůj poslední film Je třeba zabít Sekala.

Foto: Česká televize /se souhlasem/

S Jaroslavem Marvanem alias radou Vacátkem

Pavlině Filipovské v pořadu České televize Album řekl toto: "Herectví je jako droga, jak ji ochutnáte, už ji nemůžete opustit. Herec, jako by mu nestačil jen jeden život, chce prožívat další desítky životů na jevišti, před kamerou. A nedá se to nijak nedá vyléčit." Mezi jeho koníčky patřily šachy, byl v nich vynikající a jen výjimečně ho někdo porazil. Měl nabídky i z šachového oddílu, kde by získal prestižní ELO, které měří sílu a výkon hráčů, ale odmítl, zas tak dobrý se necítil.

Miloval přírodu, vlastnil zahrádku na bývalém Trojském ostrově, kde pěstoval zeleninu i odpočíval. Protože neměl čas, tam postavit chatku, sehnal někde vyřazený autobus Karosa, který jen upravil k přechodnému bydlení. Po odchodu ženy tam často přespával. Zemřel pár týdnů po dotočení své poslední role, v tichosti, doma, na selhání srdce dne 17. září 1998. Na své přání nechal svůj popel rozptýlit.

Foto: Česká televize /se souhlasem/

V televizní komedii Jaroslava Dudka Stařeček vavříny vídeňské slávy ověnčený aneb Zpronevěra

Zdroj:

<https://www.csfd.cz/tvurce/22916-gustav-nezval/prehled/>

<https://www.dotyk.cz/magazin/gustav-nezval-stari/>